

[J. V. Christensen.]

ning gaar hen, maa det vel erkendes, at de i stort Tal gaar til de større Byer, i hvilke de store Centralbiblioteker fortrinsvis findes, men dog ogsaa naar godt ud til Oplandet. Rekordene for Udlaan til Byer haves af Gentofte, Odense, Esbjerg og Silkeborg. En Række Centralbiblioteker — det fremgaar ikke af den overmaade interessante Statistik, som ledsager Betænkningen, om det gælder alle — har Bogkasser, der fordeles i Oplandet. Disse Bogkasser synes særlig at have slaaget an i den nordlige Del af Landet. Centralbiblioteket i Lemvig har Rekordene, idet dette Centralbibliotek med en Bogbestand af ca. 30 000 Bind har ikke mindre end 150 Bogkasser i Omløb, og dets Oplandsudlaan overstiger Byudlaanet med ret betydelige Tal. Der kunde nævnes flere andre Biblioteker, men jeg skal ikke trætte Forsamlingen hermed.

Saa er der endnu et Forhold, jeg gerne vilde pege paa, fordi det er af principiel Betydning for hele Spørgsmaalet: Anvendelsen af de Midler, som Folkbibliotekerne faar at raade over. Hovedformaallet maa selvfølgelig være Anskaffelsen af det størst mulige Antal gode Bøger og disses Fordeling. Den meddelte Statistik viser her meget store Forskelligheder i Udgifternes procentvise Anvendelse. Jeg har gennem de statistiske Oplysninger anstillet en Sammenligning af Tilstanden før og efter Nyordningen, og jeg vil gerne tilføje, at Centralbibliotekerne som Følge af det større Apparat, som de nødvendigvis maa raade over, staaar mindst gunstigt, hvad Bogan-skaffelserne angaar. Men ogsaa blandt disse Biblioteker indbyrdes er der ret store Spring. Kalundborg Centralbibliotek anvender eksempelvis kun 20 pCt. af sit Budget til Bogkøb og Indbinding, 21 pCt. til Husleje og 51 pCt. til Lønninger, medens Odense Centralbibliotek er oppe paa at anvende 39 pCt. til Bogkøb og Indbinding, 15 pCt. til Husleje og 36 pCt. til Lønninger. Thisted anvender 41 pCt. til Bøger, kun 9 pCt. til Husleje og 43 pCt. til Lønninger. Der er visse store Spring i disse Tal, som kunde tyde paa, at et og andet skulde ændres. Nu maa man naturligvis her ikke være uretfærdig i sin Bedømmelse; der kan være lokale Forhold, som forklarer de særegne Omstændigheder ved Tallene, og disse Forhold kan jo ikke være bekendt i alle Enkeltheder. Men det synes, som om det vilde være heldigt, om noget større Ensartethed kunde opnaas.

Som Gennemsnit anvender 26 Centralbiblioteker 33 pCt. af deres Budget til Bog-

køb og Indbinding, og 12 større Biblioteker med Biblioteksarbejde som Enebeskæftigelse anvender 36 pCt. til dette Formaål, medens 15 mindre Biblioteker gennemsnitlig anvender 36 pCt. dertil. Det er altsaa et Vidnesbyrd om, at stort over en Trediedel til Bogkøb og Indbinding kommer man ikke, naar Talen er om de Bevillinger, der gaar til Bibliotekerne. I alt har Landets 63 Folkbiblioteker i Finansaaret 1929—30 anvendt 1 347 000 Kr., deraf 279 000 til Bogkøb, ca. 180 000 til Indbinding, 271 000 til Lønninger samt ca. 300 000 til Husleje, Lys, Varme og Rengøring. Jeg har sammenstillet disse Tal efter det Materiale, som foreligger i Betænkningen. Det er sikkert overmaade nyttigt og vil sikkert være af Betydning for de enkelte Biblioteker og disses Ledere at mærke sig Indholdet af denne Statistik, der paa saa mange Maader maa virke belærende.

Jeg maa sige, at jeg i det hele — og jeg kan sige det paa min Gruppens Vegne — har Indtrykket af, at der er arbejdet omhyggeligt med denne Sag, og jeg ser ikke rettere end, at det foreliggende Materiale er saa udtømmende, at vi kan gaa til en hurtig Behandling af dette Lovforslag, saaledes som jeg begyndte med at udtale, omend det jo er ret sent paa Samlingen, vi har faaet Forslaget forelagt her i Tinget. Det vil maaske dog være nødvendigt af Hensyn til visse Enkeltheder — der foreligger jo ogsaa, som det blev oplyst, et betydeligt Materiale ud over det i Betænkningen meddelte —, at Landstinget sætter sig nærmere ind i dette, og jeg vil da lade det afhænge af den følgende Forhandling, hvorvidt det vil være nødvendigt at stille Forslag om Udvalgsbehandling. Jeg antager, at det vil blive nødvendigt at underkaste Lovforslaget en hurtig Udvalgsbehandling; men derom vil jeg altsaa ved Forhandlingens Slutning tage Ordet. — Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

P. Christensen: Jeg skal tillade mig paa mit Partis Vegne at anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse og til uforandret Vedtagelse. Ikke desto mindre vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om forskellige af Lovforslagets Bestemmelser. Navnlig har det undret mig at iagttage dette Lovforslags Tilblivelsesform, og det har undret mig at se de Ændringer, som Lovforslaget er undergaaet i det høje Folketing.

Det Lovforslag, som den højtæredede Undervisningsminister fremsatte i det høje